32000R2658

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 2658/2000
z 29. novembra 2000
o uplatňovaní článku 81(3) Zmluvy na kategórie dohôd o špecializácii

(Text s platnosťou pre EHP)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 2821/71 z 20. decembra 1971 o uplatňovaní článku 85 ods. 3 Zmluvy na kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov ([1]), naposledy zmenenom a doplnenom Aktom o pristúpení Rakúska, Fínska a Švédska, najmä na jeho článok 1 ods. 1 písm. c,

po uverejnení návrhu tohto nariadenia, ([2])

po konzultácii s Poradným výborom pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenia,

keďže:

(1) Nariadenie (EHS) č. 2821/71 splnomocňuje Komisiu na uplatňovanie článku 81 ods. 3 (predtým 85 ods. 3) Zmluvy úpravou určitých kategórií dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov spadajúcich pod pôsobnosť článku 81 ods. 1, ktoré majú za cieľ špecializáciu, vrátane dohôd nevyhnutných na jej dosiahnutie.

(2) Podľa nariadenia (EHS) č. 2821/71 prijala Komisia konkrétne nariadenie (EHS) č. 417/85 z 19. decembra 1984 o uplatňovaní článku 85 ods. 3 Zmluvy na kategórie dohôd o špecializácii ([3]), naposledy zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 2236/97. ([4]) Platnosť nariadenia (EHS) č. 417/85 vyprší 31. decembra 2000.

(3) Nové nariadenie by malo spĺňať dve požiadavky zabezpečenia efektívnej ochrany súťaže a poskytovania primeranej právnej bezpečnosti pre podniky. Sledovanie týchto cieľov by malo brať do úvahy potrebu zjednodušenia administratívneho dohľadu a legislatívneho rámca v čo najvyššej možnej miere. Pod určitou úrovňou trhovej sily je možné pre uplatňovanie článku 81 ods. 3 všeobecne predpokladať, že pozitívne dopady dohôd o špecializácii prevážia akékoľvek negatívne dopady na súťaž.

(4) Nariadenie (EHS) č. 2821/71 si vyžaduje nariadenie Komisie o výnimke tak, aby sa definovali kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov, na ktoré sa vzťahuje, aby sa špecifikovali obmedzenia alebo ustanovenia, ktoré sa môžu, alebo nemôže objaviť v dohodách, rozhodnutiach alebo zosúladených postupoch, a aby sa špecifikovali ustanovenia, ktoré musia byť obsiahnuté v dohodách, rozhodnutiach alebo zosúladených postupoch, resp. iné podmienky, ktoré musia byť splnené.

(5) Je potrebné odkloniť sa od prístupu uvádzania vyňatých ustanovení a klásť väčší dôraz na vymedzenie kategórií dohôd, ktoré sú vyňaté až do určitej úrovne trhovej sily, a na špecifikovanie obmedzení alebo ustanovení, ktoré nemajú byť v takýchto dohodách obsiahnuté. Toto je v súlade s ekonomicky podloženým prístupom, ktorý zhodnocuje dopad dohôd na relevantný trh.

(6) Pre uplatňovanie článku 81 ods. 3 formou nariadenia nie je nevyhnutné definovať tie dohody, ktoré môžu spadať pod článok 81 ods. 1. Pri individuálnom zhodnotení dohôd podľa článku 81 ods. 1 sa má brať do úvahy niekoľko faktorov, najmä však trhová štruktúra na relevantnom trhu.

(7) Výhoda skupinovej výnimky má byť obmedzená na tie dohody, u ktorých možno s dostatočnou istotou predpokladať, že spĺňajú podmienky článku 81 (3).

(8) Dohody o špecializácii vo výrobe vo všeobecnosti prispievajú k zlepšovaniu výroby alebo distribúcie tovarov, pretože príslušné podniky sa môžu sústrediť na výrobu určitých výrobkov a teda môžu fungovať efektívnejšie a dodávať výrobky lacnejšie. Je možné vo všeobecnosti taktiež povedať, že dohody o špecializácii v poskytovaní služieb spôsobujú podobné zlepšenia. Je pravdepodobné, že ak je tu efektívna súťaž, spotrebitelia obdržia primeranú časť z výsledných výhod.

(9) Takéto výhody môžu rovnocenne vyplynúť z dohôd, ktorými sa jeden z účastníkov vzdáva výroby určitých výrobkov alebo poskytovania určitých služieb v prospech iného účastníka („jednostranná špecializácia“), z dohôd, ktorými sa každý účastník vzdáva výroby určitých výrobkov alebo poskytovania určitých služieb v prospech iného účastníka („recipročná špecializácia“), a z dohôd, ktorými sa účastníci zaväzujú spoločne vyrábať určité výrobky alebo poskytovať určité služby („spoločná výroba“).

([1]) Ú. v. ES L 285, 29. 12. 1971, s. 46.
([2]) Ú. v. ES C 118, 27. 4. 2000, s. 3.
([3]) Ú. v. ES L 53, 22. 2.1985, s. 1.
([4]) Ú. v. ES L 306, 11. 11.1997, s. 12.

(10) Keďže dohody o jednostrannej špecializácii medzi nekonkurujúcimi účastníkmi môžu mať výhodu skupinovej výnimky poskytnutej nariadením Komisie (ES) č. 2790/1999 z 22. decembra 1999 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov ([1]), uplatňovanie súčasného nariadenia na dohody o jednostrannej špecializácii má byť obmedzené na dohody medzi konkurentmi.

(11) Všetky ostatné dohody uzavreté medzi podnikmi týkajúce sa podmienok, za ktorých sa špecializujú na výrobu tovarov a/alebo služieb majú spadať pod pôsobnosť tohto nariadenia. Skupinová výnimka sa má taktiež vzťahovať na ustanovenia obsiahnuté v dohodách o špecializácii, ktoré nepredstavujú prvotný cieľ takýchto dohôd, ale sú priamo spojené a nevyhnutné pre ich vykonávanie a na určité s nimi spojené nákupné a marketingové dojednania.

(12) Aby sa zabezpečilo, že výhody špecializácie nadobudnú konkrétnu podobu bez toho, aby jedna strana opustila trh následne nadväzujúci na trh výroby, dohody o jednostrannej a recipročnej špecializácii majú byť pokryté týmto nariadením iba tam, kde stanovujú záväzky dodávky a nákupu. Tieto záväzky môžu, ale nemusia mať výhradný charakter.

(13) Možno predpokladať, že tam, kde podiel zúčastnených podnikov na relevantnom trhu nepresahuje 20 %, spôsobia špecializačné dohody tak, ako sú vymedzené v tomto nariadení, hospodárske výhody vo forme úspor z rozsahu alebo z pôsobnosti, alebo lepších výrobných technológií, zatiaľ čo spotrebitelia obdržia primeraný podiel z výsledných výhod.

(14) Toto nariadenie by nemalo vyňať dohody obsahujúce obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie vyššie uvedených pozitívnych dopadov. V zásade budú určité vážne antikonkurenčné obmedzenia týkajúce sa stanovenia cien účtovaných tretím stranám, obmedzenia výroby alebo predaja a rozdeľovania trhov alebo odberateľov vylúčené z výhody skupinovej výnimky stanovenej týmto nariadením bez ohľadu na trhový podiel príslušných podnikov.

(15) Obmedzenie trhového podielu, nevyňatie určitých dohôd a podmienky stanovené týmto nariadením za bežných okolností zabezpečia, že dohody, na ktoré sa skupinová výnimka vzťahuje, neumožňujú zúčastneným podnikom vylúčiť súťaž vo vzťahu k podstatnej časti daných výrobkov alebo služieb.

(16) V konkrétnych prípadoch, kde dohody spadajúce pod toto nariadenie majú aj tak dopady nezlučiteľné s článkom 81 ods. 3 Zmluvy, môže Komisia odobrať výhodu skupinovej výnimky.

([1]) Ú. v. ES L 336, 29. 12. 1999, s. 21.

(17) Aby sa uľahčilo uzatváranie dohôd o špecializácii, ktoré môžu mať vplyv na štruktúru zúčastnených podnikov, doba platnosti tohto nariadenia sa stanovuje na desať rokov.

(18) Toto nariadenie nemá dopad na uplatňovanie článku 82 Zmluvy.

(19) V súlade so zásadou nadradenosti práva Spoločenstva, žiadne opatrenie prijaté podľa vnútroštátnych zákonov o hospodárskej súťaži nemajú mať dopad na jednotné uplatňovanie pravidiel Spoločenstva o hospodárskej súťaži na celom spoločnom trhu, alebo na riadny účinok akýchkoľvek opatrení prijatých pri vykonávaní týchto pravidiel, vrátane tohto nariadenia,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Výnimka

1. Podľa článku 81 ods. 3 Zmluvy a v závislosti na ustanoveniach tohto nariadenia, týmto sa vyhlasuje, že článok 81 ods. 1 sa nevzťahuje na nasledujúce dohody uzatvorené medzi dvoma alebo viacerými podnikmi (ďalej len „strany“), ktoré sa týkajú podmienok, za ktorých sa tieto podniky špecializujú na výrobu výrobkov (ďalej len „dohody o špecializácii“):

a) jednostranné dohody o špecializácii, prostredníctvom ktorých jedna strana súhlasí so zastavením výroby určitých výrobkov alebo so zdržaním sa vyrábania týchto výrobkov a s ich nákupom od konkurujúceho podniku, zatiaľ čo konkurujúci podnik súhlasí s výrobou a dodávkou týchto výrobkov; alebo

b) recipročné dohody o špecializácii, prostredníctvom ktorých dve alebo viac strán súhlasí na recipročnom základe so zastavením alebo upustením od výroby určitých, avšak navzájom rozdielnych výrobkov, a s nákupom týchto výrobkov od ostatných strán, ktoré súhlasia s dodávkami pre nich; alebo

c) dohody o spoločnej výrobe, prostredníctvom ktorých dve alebo viac strán súhlasí so spoločnou výrobou určitých výrobkov.

Táto výnimka platí vtedy, ak takéto dohody o špecializácii obsahujú obmedzenia súťaže spadajúce pod pôsobnosť článku 81 ods. 1 Zmluvy.

2. Výnimka stanovená v odseku 1 sa taktiež vzťahuje na ustanovenia obsiahnuté v dohodách o špecializácii, ktoré nepredstavujú prvotný cieľ týchto dohôd, ale sú priamo spojené a nevyhnutné pre ich vykonávanie, ako sú ustanovenia týkajúce sa udelenia alebo užívania práv duševného vlastníctva.

Prvý pododsek sa však nevzťahuje na ustanovenia, ktoré majú ten istý cieľ ako obmedzenia súťaže vymenované v článku 5 ods. 1.

Článok 2

Definície

Pre účely tohto nariadenia:

1. „Dohoda“ znamená dohodu, rozhodnutie združenia podnikov, alebo zosúladený postup.

2. „Zúčastnené podniky“ sú podniky, ktoré sú stranami dohody a ich príslušné spojené podniky

3. „Spojené podniky“ sú:

   a) podniky, v ktorých má strana dohody priamo alebo nepriamo:

      i) právo vykonávať viac ako polovicu hlasovacích práv, alebo

      ii) právo vymenovať viac ako polovicu členov dozornej rady, správnej rady, alebo orgánov právne zastupujúcich podnik, alebo

      iii) právo riadiť záležitosti podniku;

   b) podniky, ktoré majú priamo alebo nepriamo, v stranách dohody práva alebo právomoci uvedené v písmene a);

   c) podniky, v ktorých má podnik uvedený v písmene b), priamo alebo nepriamo práva alebo právomoci uvedené v písmene a);

   d) podniky, v ktorých má strana dohody spolu s jedným alebo viacerými podnikmi uvedenými v písmene a), b) alebo c), alebo v ktorých majú dva alebo viac posledne menovaných podnikov spoločne práva alebo právomoci uvedené v písmene a);

   e) podniky, v ktorých práva alebo právomoci uvedené v a) sú spoločne vykonávané:

      i) stranami dohody alebo ich príslušnými spojenými podnikmi uvedenými v písmenách a) až d), alebo

      ii) jednou alebo viacerými stranami dohody alebo jedným alebo viacerými podnikmi s nimi spojenými a uvedenými v písmenách a) až d) a jednou alebo viacerými tretími stranami.

4. „Výrobok“ znamená tovar a/alebo službu, vrátane medziproduktov a/alebo sprostredkovateľských služieb a konečné tovary a/alebo služby, s výnimkou distribučných služieb a prenájmu.

5. „Výroba“ znamená výrobu tovarov alebo poskytovanie služieb a zahŕňa výrobu prostredníctvom subkontrahovania.

6. „Relevantný trh“ znamená relevantný produktový a geografický trh/y, na ktoré výrobky ako predmet dohody o špecializácii patria.

7. „Konkurujúci podnik“ znamená podnik, ktorý je aktívny na relevantnom trhu (skutočný konkurent), alebo podnik, ktorý by sa podujal reálne vynaložiť dodatočné nevyhnutné investície, alebo iné nevyhnutné náklady súvisiace so zmenou tak, aby mohol vstúpiť na relevantný trh v reakcii na malý a trvalý nárast relatívnych cien (potenciálny konkurent).

8. „Záväzok výhradnej dodávky“ znamená záväzok nedodávať výrobok, na ktorý sa vzťahuje dohoda o špecializácii, inému konkurujúcemu podniku, ako je strana dohody.

9. „Záväzok výhradného nákupu“ znamená záväzok nakupovať výrobok, na ktorý sa vzťahuje dohoda o špecializácii, iba od strany, ktorá sa dohodla na dodávke.

Článok 3

Nákupné a marketingové dojednania

Výnimka stanovená v článku 1 platí taktiež, ak:

a) strany akceptujú záväzok výhradného nákupu a/alebo výhradnej dodávky v kontexte jednostrannej alebo recipročnej dohody o špecializácii alebo dohody o spoločnej výrobe alebo

b) strany nepredávajú nezávisle výrobky, ktoré sú predmetom dohody o špecializácii, ale poskytnú spoločnú distribúciu alebo súhlasia s menovaním tretej strany ako distribútora na výhradnej alebo nevýhradnej báze v kontexte dohody o spoločnej výrobe za predpokladu, že tretia strana nie je konkurujúcim podnikom.

Článok 4

Hranica trhového podielu

Výnimka stanovená v článku 1 platí za podmienky, že kombinovaný trhový podiel zúčastnených podnikov nepresahuje 20 % relevantného trhu.

Článok 5

Dohody nepokryté výnimkou

1. Výnimka stanovená v článku 1 sa nevzťahuje na dohody, ktoré priamo alebo nepriamo, oddelene alebo v kombinácii s inými faktormi pod kontrolou strán, majú za cieľ:

a) stanovenie cien pri predaji výrobkov tretím stranám;

b) obmedzenie výroby alebo predaja; alebo

c) rozdelenie trhov alebo odberateľov.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na:

a) ustanovenia o dohodnutom objeme výrobkov v kontexte dohôd o jednostrannej alebo recipročnej špecializácii alebo stanovenie kapacitných a výrobných objemov produkcie spoločného podniku v kontexte dohody o spoločnej výrobe;

b) stanovenie cieľov predaja a stanovenie cien, ktoré spoločný výrobný podnik účtuje svojim bezprostredným odberateľom v kontexte bodu b) článku 3.

Článok 6

Uplatňovanie hranice trhového podielu

1. Pre účely uplatňovania hranice trhového podielu stanovenej v článku 4 platia nasledujúce pravidlá:

a) trhový podiel sa vypočíta na základe hodnoty predaja na trhu; ak údaje o hodnote predaja na trhu nie sú dostupné, je možné použiť odhady založené na iných spoľahlivých trhových informáciách, vrátane hodnôt predaja na trhu tak, aby sa určil trhový podiel príslušného podniku;

b) trhový podiel sa vypočíta na základe údajov týkajúcich sa predchádzajúceho kalendárneho roka;

c) trhový podiel podnikov uvedených v bode 3 pís. e) článku 2 sa rovnomerne rozdelí medzi všetky podniky majúce práva alebo právomoci uvedené v bode 3 pís. a) článku 2.

2. Ak nie je trhový podiel uvedený v článku 4 pôvodne vyšší ako 20 %, ale následne stúpne nad túto úroveň bez toho, aby presiahol 25 %, výnimka stanovená v článku 1 bude aj naďalej platiť po dobu dvoch po sebe idúcich kalendárnych rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola hranica 20 % prvýkrát prekročená.

3. Ak nie je trhový podiel uvedený v článku 4 pôvodne vyšší ako 20 %, ale následne stúpne nad 25 %, výnimka stanovená v článku 1 bude aj naďalej platiť po dobu jedného roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola hranica 25 % prvýkrát prekročená.

4. Výhody odsekov 2 a 3 sa nesmú zlúčiť tak, aby presiahli obdobie dvoch kalendárnych rokov.

Článok 7

Stiahnutie

Komisia môže stiahnuť výhodu tohto nariadenia podľa článku 7 nariadenia (EHS) č. 2821/71 tam, kde buď z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť členského štátu alebo fyzickej či právnickej osoby presadzujúcej legitímny záujem v konkrétnom prípade zistí, že dohoda na ktorú sa vzťahuje výnimka stanovená v článku 1 má napriek tomu dopady, ktoré sú nezlučiteľné s podmienkami stanovenými v článku 81ods. 3 Zmluvy, a najmä tam, kde:

a) dohoda neprináša významné výsledky, pokiaľ ide o racionalizáciu alebo kde spotrebitelia neobdržia primeraný podiel z výslednej výhody; alebo

b) výrobky, ktoré sú predmetom špecializácie nie sú na spoločnom trhu alebo na jeho podstatnej časti vystavené efektívnej súťaži identických výrobkov alebo výrobkov považovaných užívateľmi za ekvivalentné vzhľadom na ich charakteristiky, cenu a zamýšľané použitie.

Článok 8

Prechodné obdobie

Zákaz stanovený v článku 81 ods. 1 Zmluvy nebude platiť počas obdobia od 1. januára 2001 do 30. júna 2002 vo vzťahu k tým dohodám platným k 31. decembru 2000, ktoré nespĺňajú podmienky pre výnimku stanovené týmto nariadením, ale ktoré spĺňajú podmienky pre výnimku stanovené podľa nariadenia (EHS) č. 417/85.

Článok 9

Doba platnosti

Toto nariadenia nadobudne účinnosť 1. januára 2001.

Táto uplynie 31. decembra 2010.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 29. novembra 2000

Za Komisiu

Mario MONTI

člen Komisie